

Elektrisk anlegg - Ditt ansvar som huseier

Strøm er farlig. Mange dør av brannulykker som følge av feil bruk av elektrisk utstyr og feil i elektriske installasjoner.

Av: Terje Hansen, 23. oktober 2008

Det er få som dør av støt. Fortsatt utgjør tørrkoking den største faren. Tildekking av ovner, lamper med for sterke pærer, tette lofilter i tørketromler og oppladbart utstyr bør unngås. "Hobbymontøren", som monterer lavvolt spotlamper på egen hånd, utgjør også en stor risiko.

Uvettig bruk

Ca 40 prosent av samtlige branner skyldes uvettig bruk av elektrisk utstyr eller feil på de faste installasjonene. Feil bruk av elektrisk utstyr kan føre til kutt i forsikrings- premien. I denne artikkelen fokuserer vi på ansvaret som den enkelte huseier har. Strøm er et gode, men kan lett bli et mareritt. Derfor er det viktig å "sjekke" elektrisk utstyr og elektriske installasjoner jevnlig. Noe kan du gjøre selv, men de fleste kontrollpunkter må kontrolleres av en elektroinstallatør. Det er ulovlig å fikle med det elektriske anlegget på egen hånd.

Boligeiers ansvar

Boligeier skal sørge for at det elektriske utstyret og de elektriske installasjonene er i orden, slik at det ikke er fare for helse og liv. Boligeier eier det elektriske anlegget. Vedkommende skal sørge for at det foretas nødvendig ettersyn og vedlikehold av anlegget slik at det alltid tilfredsstiller sikkerhetskravene i forskriften. Bolig-eiere har også ansvaret for at det ikke brukes eller kobles elektrisk utstyr til anlegget som kan skade liv eller eiendom.

Som boligeier har du krav på en samsvarserklæring på arbeidet som elektroinstallatøren har utført. Husk at denne erklæringen må oppbevares hele installasjonens levetid.

Ansaret innebærer

Du bør også være oppmerksom på faresignaler, som varme sikringer, brytere, koblingsbokser og stikkontakter. (Disse kan bli mismarget eller fjæringen som holder støpslet fast i stikkontakten kan bli slakk). Når du oppdager slike faresignaler må du ta kontakt med en elektroinstallatør umiddelbart slik at feilen utbedres.

Utbedringer og ettersyn

Myndighetene har utarbeidet retningslinjer for hvem som kan utbedre feil i et anlegg. Forbrukere er pålagt å la elektrofagfolk foreta utbedringer og vedlikehold. Ettersyn av det elektriske anlegget må skje regelmessig. I nye boliger bør anlegget kontrolleres hvert femte år og oftere på eldre anlegg. Hos de fleste er det lenge siden el-anlegget ble sjekket. I en MMI-undersøkelse svarte over en fjerdedel av de spurte at anlegget hadde blitt sjekket for over fem år siden. En fjerdedel svarte at de ikke vet når det elektriske anlegget i boligen sist ble kontrollert.

Ansvar i borettslag og sameier

Borettslag og sameier vurderes som virksomheter (bedrifter), og omfattes av forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (HMS-forskriften). Borettslag og sameier er imidlertid organisert slik at det er naturlig å skille mellom privat område og fellesarealer. I borettslag og sameier er styret forpliktet til å arbeide systematisk med helse, miljø og sikkerhet i fellesarealene. Når det gjelder den enkelte leilighet, har styret plikt til å informere andels-eiere/sameiere om at de er ansvarlig for det elektriske anlegget i leiligheten.

Leietakers ansvar

Leieboere er ansvarlig for det elektriske utstyret de selv eier og benytter i leiligheten. De må derimot melde fra om feil og mangler ved den faste elektriske installasjonen til boligeier. En MMI-undersøkelse viser at om lag halvparten av leietakerne ikke har kjennskap til når det elektriske anlegget sist ble sjekket. Leietaker skal ikke bruke elektrisk utstyr som er ødelagt.

Boligeiers ansvar

Det er boligeier/bruker som har hovedansvaret for å holde anlegget i forsvarlig stand. Utleier skal også vedlikeholde leiligheter eller rom og sørge for at ledninger og elektrisk strøm til lampepunkter og stikkontakter er i forsvarlig stand.